

Polska zona 5/6

Odpowiedzialność, reż. Michał Zadara,
Centrala i Teatr Powszechny w Warszawie

Michał Zadara wraz ze student(k)ami z zajęć, które prowadzi, prawnikami i prawniczkami z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz aktywist(k)ami z Grupy Granica, stworzył spektakl dokumentalny na temat sytuacji w „zonie” – strefie stanu wyjątkowego na polsko-białoruskiej granicy. Aktorzy: **Barbara Wysocka**, Maja Ostaszewska i **Piotr Głowacki** (na zmianę z Mateuszem Janickim) czytają swoje kwestie z prompterów, bo tu trzeba być niezwykle precyzyjnym, pomyłka może nie tylko zakłócić skrupulatność odtwarzania systemu

prawno-społeczno-politycznego, ale też skutkować procesem. Padają tytuły łamanych aktów prawnych, z konwencją genewską, konstytucją i ustawą o straży granicznej na czele, numery paragrafów, a twórcy robią wszystko, by wywód był spójny i jasny. Konkretnie są tu także ofiary pisowskiego psucia prawa. Z tysięcy osób podlegających od września uporczywym wywózkom i wypychaniu na białoruską stronę przez nasze służby twórcy wybierają dwie historie. Jedna z nich jest tragiczna – uciekający przed wojną Syryjczyk Issa Jerjos zmarł wycieńczony i zastraszonego w polskim lesie, choć kilka kilometrów dalej czekał wujek gotowy zabrać go do Niemiec. Ale ofiar „zony” jest znacznie więcej. Zadara ze współpracownikami krok po kroku pokazują, jak na części naszego kraju PiS wprowadzał system autorytarny: z zawieszonymi prawami obywatelskimi, prawami człowieka, prawem do informacji. A protesty nie były liczne. I do tego też odnosi się tytułowa „odpowiedzialność”.

ANETA KYZIOŁ